

Vergaderjaar 1992-1993

22 957

Wijziging van de Wet op het hoger beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en regeling van de overname van het economisch claimrecht

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdende wijziging van de Wet op het hoger beroepsonderwijs in verband met decentralisatie van huisvestings- en bestedingsbeslissingen en regeling van de overname van het economisch claimrecht.

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 16 december 1992

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het gewenst is de instellingen voor hoger beroepsonderwijs grotere beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de huisvestingsvoorzieningen te verschaffen;

dat in verband met de overdracht van de beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de huisvesting voor het hoger beroepsonderwijs een verrekening met het Rijk moet plaatsvinden ten aanzien van de bestaande huisvesting van de instellingen voor hoger beroepsonderwijs:

dat in verband daarmee wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 1992, 593) wenselijk is;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

S-HO
S-BH

ARTIKEL I

De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 1992, 593) wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt achter onderdeel p door een komma, een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

q. waarborgfonds: het fonds bedoeld in artikel 2.15.

B

Artikel 1.10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, wordt «2, titels 2 en 3,» vervangen door: 2, titels 2, 3 en 4,.

2. In het tweede lid, wordt «2, titel 2 en 3,» vervangen door: 2, titels 2, 3 en 4,.

C

Artikel 2.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na «hogescholen» wordt ingevoegd: , met uitzondering van artikel 2.13,.

2. Aan artikel 2.1 wordt een volzin toegevoegd, luidende: Titel 4 is uitsluitend van toepassing op de hogescholen.

D

Na titel 3 wordt een nieuwe titel ingevoegd, luidende:

TITEL 4. WAARBORGFONDS EN INVESTERINGEN IN GEBOUWEN EN TERREINEN TEN BEHOEVE VAN HOGESCHOLEN

Artikel 2.15. Waarborgfonds hogescholen

1. Elke instelling is aangesloten bij de door de instellingsbesturen gezamenlijk opgerichte rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, zonder winstoogmerk. Deze rechtspersoon stelt zich ten doel zich borg te stellen voor de nakoming van de door het instellingsbestuur aangegane leningen door instandhouding van een onafhankelijk functionerend fonds, dat uitsluitend de in dit artikel genoemde functies uitoefent.

2. De leden van het bestuur van het fonds worden benoemd door de instellingsbesturen. De leden stemmen zonder last of ruggespraak.

3. Elke instelling draagt aan het fonds op zodanige wijze bij, dat door de gezamenlijke bijdragen het functioneren van het fonds is gewaarborgd.

4. Het instellingsbestuur gaat geen leningen aan, indien daarvoor door het fonds geen borgstelling is verleend. Voor de toepassing van dit lid wordt onder lening niet begrepen een rekening-courant krediet.

5. Het fonds kan aan het verlenen van een waarborg algemene voorwaarden verbinden met betrekking tot de te waarborgen lening en een door de instelling aan het fonds te betalen borgstellingsvergoeding. Een verzoek om borgstelling van een instelling dat aan deze algemene voorwaarden voldoet kan, onverminderd het bepaalde in het negende lid, niet worden geweigerd.

6. Het instellingsbestuur legt jaarlijks een afschrift van de vastgestelde begroting en het vastgestelde verslag als bedoeld in artikel 2.9 over aan het bestuur van het fonds.

7. Indien het aan het instellingsbestuur bij de vaststelling van de begroting blijkt dat het op enig moment in het kalenderjaar waarop die begroting betrekking heeft, niet in staat zal zijn tot nakoming van de verplichtingen uit één of meer leningen, meldt het instellingsbestuur dit voor de aanvang van het in dit artikellid bedoelde kalenderjaar aan het fonds. Binnen acht weken na de melding, bedoeld in de eerste volzin, legt het bevoegd gezag aan het fonds een plan over, waarin is aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn het evenwicht tussen de inkomsten en de uitgaven van de instelling hersteld kan worden. Het bestuur van het fonds kan ten aanzien van het plan voorwaarden stellen, gericht op het herstel van het financieel evenwicht van de instelling, die door de instelling in het saneringsplan worden opgenomen.

8. Indien het aan het instellingsbestuur in de loop van een kalenderjaar blijkt dat het niet in staat zal zijn tot nakoming van de verplichtingen uit een of meer leningen, terwijl dat bij de vaststelling van de begroting met betrekking tot dat kalenderjaar niet was voorzien, meldt het instellingsbestuur dit zo spoedig mogelijk, doch in elk geval voordat de toestand, bedoeld in deze volzin, intreedt aan het fonds. De tweede en derde volzin van het zevende lid zijn van toepassing.

9. Indien een lening, waarvan de instelling bij het fonds om borging verzoekt, naar het oordeel van het fonds tot gevolg heeft dat het instellingsbestuur niet in staat zal zijn tot nakoming van de verplichtingen uit één of meer leningen, bepaalt het bestuur van het fonds dat de borging niet wordt verleend dan nadat door het instellingsbestuur een vastgesteld saneringsplan is overgelegd. De derde volzin van het zevende lid is van toepassing.

10. Indien één of meer voorwaarden van het fonds als bedoeld in het zevende tot en met negende lid, de vrijheid van organisatie en inrichting van het onderwijs in ernstige mate aantast, kan het instellingsbestuur binnen vier weken nadat de voorwaarden door het fonds aan het instellingsbestuur zijn meegedeeld, bij Onze minister in beroep komen.

11. Indien Onze minister het beroep gegrond acht, bepaalt hij dat één of meer van de voorwaarden niet in het saneringsplan behoeven te worden opgenomen.

12. Van de verplichtingen, bedoeld in dit artikel, kan Onze minister op verzoek van het bestuur van een bijzondere instelling ontheffing verlenen op grond van bezwaren van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard. Onze minister verleent de ontheffing slechts, indien het instellingsbestuur aantoont dat een afdoende andere voorziening is getroffen voor het waarborgen van het voortbestaan van de instelling.

13. Het fonds kan batig saldo uitkeren aan de instellingen. De instellingen besteden deze uitkeringen ten behoeve van de werkzaamheden van de instelling, waarvoor de rijksbijdrage wordt verstrekt.

14. De statuten van de rechtspersoon die het fonds in stand houdt voldoen aan het gestelde in dit artikel.

Artikel 2.16. Opheffing hogescholen

1. Bij de opheffing van een openbare instelling en bij de beëindiging van de bekostiging van een bijzondere instelling, draagt het instellingsbestuur zo spoedig mogelijk na de opheffing dan wel beëindiging van de bekostiging, zorg voor de vaststelling van een eindafrekening. De eindafrekening wordt aan Onze minister gezonden en gaat vergezeld van een verklaring omtrent de getrouwheid van een door het instellingsbestuur aangewezen registeraccountant, als bedoeld in de Wet op de registeraccountants (Stb. 1962, 258).

2. Tenzij met Onze minister een andere regeling wordt getroffen, is het instellingsbestuur aan het Rijk een bedrag verschuldigd, indien de eindafrekening een batig saldo bevat. Het bedrag wordt door Onze minister vastgesteld en mag niet hoger zijn dan het saldo van de eindafrekening. Bij de vaststelling van het bedrag wordt rekening gehouden met door het instellingsbestuur uit de eigen middelen aan investeringen bestede gelden.

Artikel 2.17. Beheer van de middelen

Het instellingsbestuur beheert de middelen van de instelling op zodanige wijze dat een behoorlijke exploitatie en het voortbestaan van de instelling zijn verzekerd.

E

In de inhoudsopgave wordt na artikel 2.14 een titel ingevoegd, luidende:

Titel 4. Waarborgfonds en investeringen in gebouwen en terreinen ten behoeve van hogescholen

Artikel 2.15. Waarborgfonds hogescholen

Artikel 2.16. Opheffing hogescholen

Artikel 2.17. Beheer van de middelen

ARTIKEL II

1. Het instellingsbestuur betaalt ter zake van de gebouwen en terreinen, waarvoor bij de aankoop, de stichting of de ingebruikneming een Rijksbijdrage is verleend, een door Onze minister vast te stellen bedrag aan het Rijk. Het bedrag, bedoeld in de eerste volzin, wordt uiterlijk op 31 december 1993 voldaan.

2. De hoogte van het bedrag bedoeld in het eerste lid, is afhankelijk van de afschrijving van de gemiddelde vervangingswaarde van de gebouwen op grond van de ouderdom van die gebouwen en van de bebouwingmogelijkheden van de terreinen. De afschrijving bedoeld in de eerste volzin, geschiedt half lineair, half annuïtair, gedurende 30 jaar.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt een algemene berekeningswijze vastgesteld op de grondslag waarvan het bedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt berekend. Bij de vaststelling van het bedrag wordt in ieder geval rekening gehouden met afgekochte erfpacht, op het moment van inwerkingtreding van deze wet bestaande verplichtingen terzake van nieuwbouw en eigen bijdragen.

4. Tegen een besluit van Onze minister jegens een bepaalde instelling op grond van dit artikel, kan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die door het besluit rechtstreeks in zijn belang is getroffen, binnen 30 dagen nadat het besluit ter kennis van het bevoegd gezag is gebracht, bij de Kroon in beroep komen.

ARTIKEL III

Onze minister stelt ten laste van de Rijksbegroting een bedrag van 55 miljoen gulden aan de instellingen ter beschikking dat uiterlijk op 31 december 1993 in het fonds wordt gestort.

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst, met uitzondering

van artikel I, onder D, voor zover het betreft artikel 2.17, dat in werking treedt met ingang van 1 januari 1994.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,